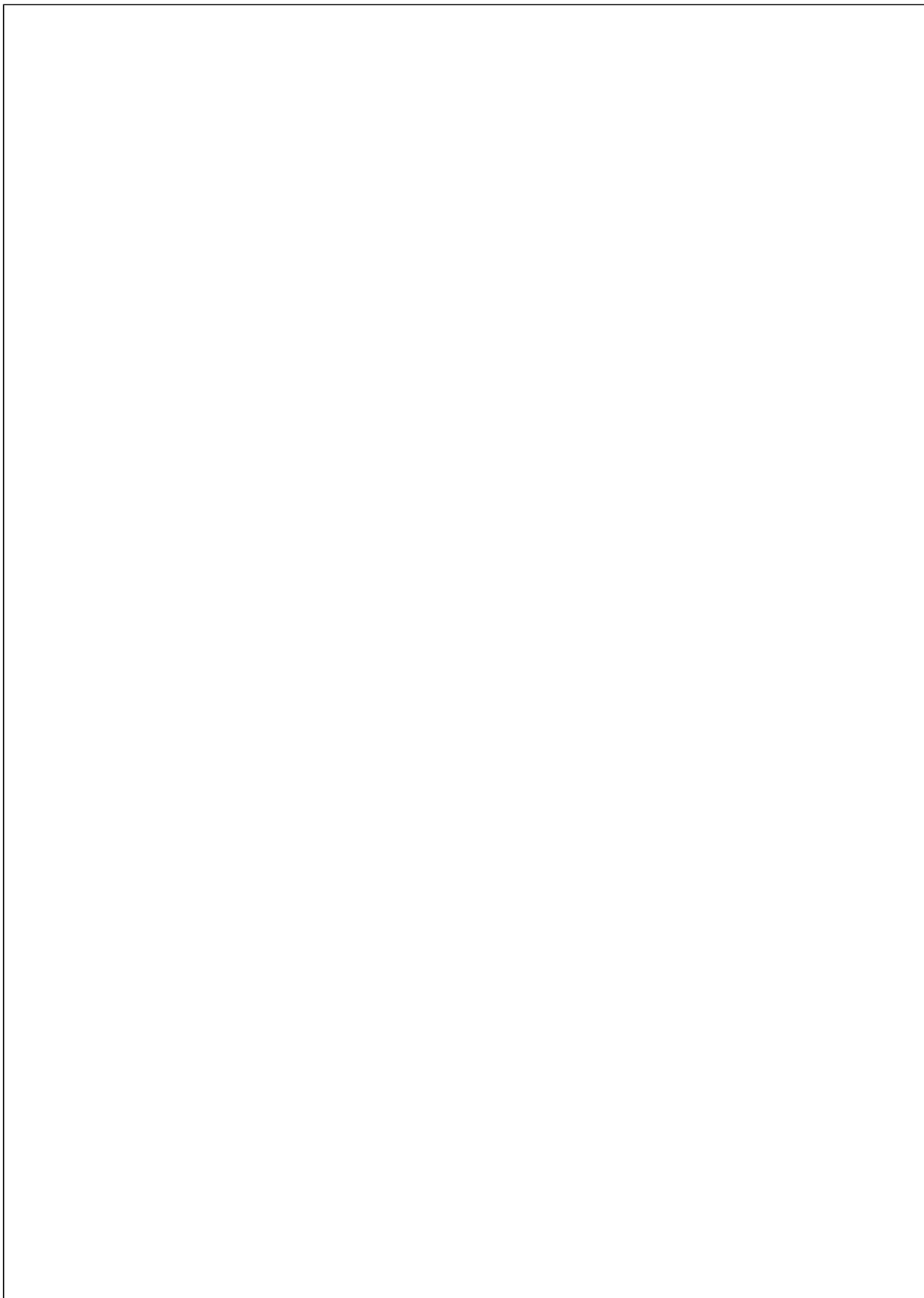

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka-i-edukacja/badania-historyczne/konferencje/206613,Ogolnopolska-konferencja-naukowa-Materialy-do-zycia-i-dzialalnosci-abp-Antoniego.html>
03.03.2026, 11:22

Ogólnopolska konferencja naukowa „Materiały do życia i działalności abp. Antoniego Baraniaka w archiwach kościelnych i państwowych” – 27 września 2024

27 września 2024 roku w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL w Warszawie (ul. Rakowiecka 37) odbyła się ogólnopolska konferencja naukowa „Materiały do życia i działalności abp. Antoniego Baraniaka w archiwach kościelnych i państwowych”. Sesję zorganizowało Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej we współpracy z Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL, Salezjanami – Inspektorią Polską oraz Stowarzyszeniem Archiwistów Kościelnych.

27.09.2024

Konferencję otworzył Jan Józef Kasprzyk, doradca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej. W swoim wystawieniu podkreślił, że abp Antoni Baraniak był jednym z najodważniejszych, najbardziej niezłomnych ludzi w dziejach Rzeczypospolitej.

- Popatrzmy na tych, którzy w latach czterdziestych i pięćdziesiątych, również tutaj na Rakowieckiej, poddawani byli straszliwej presji psychicznej, torturom, zagrożeniu utraty zdrowia i życia. Co było w tych ludziach, takich jak arcybiskup Antoni Baraniak, tak mocnego, że to przetrwali? Co tkwiło w nim, co tkwiło w jego pokoleniu, że potrafili być tak bardzo niezłomni? Myślę, że odpowiedź jest w słowach samego arcybiskupa Baraniaka. Daj mi duszę, resztę zabierz. Są rzeczy ważniejsze niż samo życie doczesne.

Dyrektor Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL Adrianna Garnik podkreśliła znaczenie źródeł dla opisanego życia i działalności abp. Antoniego Baraniaka i zaprosiła uczestników obrad do obejrzenia przygotowanej przez Archiwum IPN ekspozycji dokumentów i artefaktów związanych z arcybiskupem.

Obrady rozpoczął referat Marzeny Kruk, dyrektor AIPN „Wrażliwość arcybiskupa Antoniego Baraniaka na zachowanie dziedzictwa historycznego i troskę o archiwa kościelne”. Wśród referentów znaleźli się badacze z Instytutu zajmujący się życiem i spuścizną abp. Antoniego Baraniaka – Joanna Napierała (IPN w Poznaniu), dr hab. Rafał Łatka (Biuro Badań Historycznych IPN) i dr hab. Konrad Białecki (IPN w Poznaniu).

Podczas dwóch sesji uczestnicy konferencji wysłuchali niezwykle interesujących referatów, w których scharakteryzowano archiwalia związane z arcybiskupem, przechowywane w archiwach państwowych, kościelnych oraz w Archiwum IPN.

Sesji towarzyszyła wystawa Archiwum IPN, na której można zobaczyć oryginalne dokumenty związane z abp. Baraniakiem, ze zbiorów Instytutu Pamięci Narodowej oraz Archiwum Salezjanów w Pile. Na ekspozycji można było zobaczyć m.in.: koloratkę z pektorałem abp. Antoniego Baraniaka, bullę papieża Piusa XII z 30 kwietnia 1951 r. wynoszącą ks. Antoniego Baraniaka do

godności biskupa tytularnego teodozjopolitańskiego w Armenii i sufragana archidiecezji gnieźnieńskiej, tłok pieczętny arcybiskupa przejęty przez Służbę Bezpieczeństwa oraz donosy na duchownego i dokumenty związane z jego aresztowaniem.

W dniu poprzedzającym wydarzenie można było wysłuchać wykładu ks. dr. Jarosława Wąsowicza „Czas męczeństwa – bp Antoni Baraniak jako sufragan gnieźnieński”.

27 września o godz. 18.00 w muzeum abp Marek Jędraszewski odprawił uroczystą Mszę świętą.

Obejrzyj relację z obrad na kanale IPNtv.

Sesja I

Sesja II

Wystawa dokumentów związanych z abp. Antonim Baraniakiem – Warszawa, 27 września 2024. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Wystawa dokumentów związanych z abp. Antonim Baraniakiem - Warszawa, 27 września 2024. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Wystawa dokumentów związanych z abp. Antonim Baraniakiem - Warszawa, 27 września 2024. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Wystawa dokumentów związanych z abp. Antonim Baraniakiem - Warszawa, 27 września 2024. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Wystawa dokumentów związanych z abp. Antonim Baraniakiem - Warszawa, 27 września 2024. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Wystawa dokumentów związanych z abp. Antonim Baraniakiem - Warszawa, 27 września 2024. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Wystawa dokumentów związanych z abp. Antonim Baraniakiem - Warszawa, 27 września 2024. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Wystawa dokumentów związanych z abp. Antonim Baraniakiem – Warszawa, 27 września 2024. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Program konferencji:

- 9.30 - 10.00 - rozpoczęcie konferencji, wystąpienia Prezesa IPN dr Karol Nawrocki i dyrektor Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL Adrianny Garnik
- 10.00 - 10.20 - Marzena Kruk (Dyrektor AIPN) - *Wrażliwość arcybiskupa Antoniego Baraniaka na zachowanie dziedzictwa historycznego i troskę o archiwa kościelne.*

Sesja I.

Prowadzenie: ks. dr hab. Robert Romuald Kufel (Prezes SAK, Dyrektor ADZG)

- 10.20 - 10.40 - dr hab. Jarosław Wąsowicz SDB (wiceprezes SAK, Dyrektor Archiwum Salezjańskiego Inspektorii Pilskiej) - *Dokumentacja dotycząca życia i działalności arcybiskupa Antoniego Baraniaka w archiwach salezjańskich*
- 10.40 - 11.00 - Joanna Napierała (Archiwum Archidiecezjalne w Poznaniu/Oddziału IPN w Poznaniu) - *Kancelaria arcybiskupa Antoniego Baraniaka, jako źródło do dziejów posługi*
- 11.00 - 11.20 - dr Michał Sołomieniuk (Archiwum Archidiecezji Gnieźnieńskiej) - *Charakterystyka dokumentacji archiwalnej dotyczącej abp. Antoniego Baraniaka w Archiwum Archidiecezji Gnieźnieńskiej*
- 11.20 - 11.40 - prof. dr hab. Paweł Skibiński (Uniwersytet Warszawski) - *Dokumentacja dotycząca działalności abp Antoniego Baraniaka w Archiwum Sekretariatu Prymasa Polski*
- 11.40 - 12.10 - przerwa kawowa

Sesja II.

Prowadzenie: dr Bartosz Kapuściak (Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL)

- 12.10 - 12.30 - ks. dr hab. Dominik Zamiatła prof. UKSW (UKSW) - *Dokumentacja dotycząca relacji abp Antoniego Baraniaka z Konferencją Wyższych Przełożonych Zakonów Męskich w Polsce*

- 12.30 - 12.50 - dr hab. Rafał Łatka prof. UKSW (IPN Oddział w Poznaniu, UKSW) - *Arcybiskup Antoni Baraniak w dokumentacji Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej*
 - 12.50 - 13.10 - dr hab. Konrad Białecki (IPN Oddział w Poznaniu, UAM) - *Dokumentacja dotycząca abp Antoniego Baraniaka w Archiwum Akt Nowych i Archiwum Państwowym w Poznaniu*
 - 13.10 - 13.30 - Jarosław Wróblewski - *Dokumentacja życia i działalności abp Antoniego Baraniaka w przestrzeni muzealnej*
 - 13.30 - 13.45 - podsumowanie obrad i zakończenie konferencji - Marzena Kruk, Dyrektor AIPN
 - 13.45 - 14.45 - lunch
-

Pliki do pobrania

[Program ogólnopolskiej konferencji naukowej „Materiały do życia i działalności abp. Antoniego Baraniaka w archiwach kościelnych i państwowych” \(pdf, 6 MB\)](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Archiwum IPN

Konferencja naukowa